ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE XXX (1994)

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Z żałobnej karty

Redakcja otwiera nowy dział, w którym zamierzamy odnotowywać sylwetki i dorobek tych zmarłych, których działalność była dla polskiego środowiska matematycznego ważna (niektórym będziemy, jak dotychczas, poświęcali osobne artykuły). Pragniemy w ten sposób przyczynić się do zachowania w pamięci środowiska osób, które to środowisko budowały. Informacje do tego nowego działu prosimy przesyłać pod adresem: Zofia Pawlikowska-Brożek, Instytut Matematyki AGH, al. Mickiewicza 30, 30–059 Kraków.

Ludwik Stefan Borkowski (1914–1993)

Ludwik Stefan Borkowski urodził się 7 sierpnia 1914 r. w Obroszynie k. Lwowa w rodzinie nauczycielskiej. Szkołę średnią ukończył we Lwowie zdając egzamin dojrzałości w 1933 r. Studia filozoficzne rozpoczęte na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie (1933–1938) i przerwane z powodu choroby, ukończył w Uniwersytecie Jagiellońskim w lipcu 1946 r. Następnie na wiele lat związał swą działalność z Wrocławiem. Początkowo uczył w gimnazjum i liceum dla dorosłych (1946–1949), potem, w latach 1948–1975, prowadził zajęcia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego (początkowo wspólnym z Politechniką Wrocławską) kolejno jako starszy asystent, adiunkt (od 1951), docent (od 1961), profesor nadzwyczajny (od 1973). Doktoryzował się na tym wydziale w 1950 r. na podstawie rozprawy [1], której promotorem był prof. Jerzy Słupecki. Habilitował się tamże w 1960 r. na podstawie trzyczęściowej pracy [2]–[4].

W latach 1975–1984 profesor L.S. Borkowski kierował Katedrą Logiki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, od 1980 r. jako profesor zwyczajny. Po przejściu na emeryturę w 1984 r. prowadził na tym Uniwersytecie wykłady zlecone.

Prace naukowe L.S. Borkowskiego dotyczą głównie logiki matematycznej, a w szczególności wieloargumentowych kwantyfikatorów właściwych i ilościowych (m.in. wprowadził pojęcie macierzy n-argumentowego kwantyfikatora właściwego, sformułował zasadę niezależności kategorii składniowej

kwantyfikatora od kategorii składniowej zmiennej z nim związanej i badał zastosowanie tej zasady do interpretacji arytmetyki liczb naturalnych), rachunku logicznego (m.in. zdefiniował operator deskrypcyjny w ontologii Leśniewskiego, analizował zagadnienia intuicyjnej interpretacji logiki trójwartościowej Łukasiewicza), definicji, teorii konsekwencji (uogólnił twierdzenie Lindenbauma o maksymalizacji dla konsekwencji dowolnej mocy, podał twierdzenia o najmniejszych zbiorach zamkniętych ze względu na klasy relacji). Część prac dotyczy pojęć ważnych dla teorii poznania i metodologii nauk oraz historii logiki (m.in. charakterystyka twórczości J. Łukasiewicza [5] i K. Ajdukiewicza [6]). Jest także autorem trzech podręczników [8–10], oraz współautorem (z J. Słupeckim) podręcznika, który był tłumaczony na język angielski i rosyjski [7]. P. także [11] i [12].

Był członkiem Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Polskiego Towarzystwa Matematycznego oraz Towarzystwa Naukowego KUL.

L.S. Borkowski zmarł 23 października 1993 r. i został pochowany na cmentarzu św. Wawrzyńca we Wrocławiu.

Cytowane prace L.S. Borkowskiego

[1] *Über analytische und synthetische Definitionen,* Studia Logica 4 (1956), 7–61.

[2] *Systems of Propositional and of the Functional Calculus Based on One Primitive Term,* ibidem 6 (1957), 7–53.

[3] *On Proper Quantifiers. I.,* ibidem 8 (1958), 65–130.

[4] *Reduction of Arithmetic to Logic Based on the Theory of Types without the Axiom of Infinity and the Typical Ambiguity of Arithmetical Constants,* ibidem, 283–297.

[5] (z J. Słupeckim) *The Logical Works of J. Łukasiewicz,* ibidem, 7–53.

[6] *Kazimierz Ajdukiewicz (1890–1963), Cz. I,* ibidem 16, (1965) 7–29, *Cz. II,* ibidem 18 (1966), 7–39.

[7] (wraz z J. Słupeckim) *Elementy logiki matematycznej i teorii mnogości,* PWN, wyd. I, 1963, str. 285; wyd. II, 1966, str. 306; wyd. III, 1969, str. 306; tłum. ros., Moskwa 1965, str. 368; tłum. ang. Pergamon Press-PWN, 1967, str. 346.

[8] *Logika formalna,* PWN, Wyd. I, str. 393; wyd. II, 1977, str. 394.

[9] *Elementy logiki formalnej,* PWN, wyd. I, 1972, str. 154; wyd. V, 1980.

[10] *Wprowadzenie do logiki i teorii mnogości,* TN KUL, Lublin 1991, str. 445.

[11] *Formale Logik,* Akademie-Verlag, Berlin, München 1977, str. XIV+578.

[12] *Studia logiczne, Wybór,* TN KUL, Lublin 1990, str. 495.

Zofia Pawlikowska-Brożek
(we współpracy z B. Piłatową)